

FROM SEED TO SEED

Educational films on seed production

SO?AN

So?an, önceden So?angiller (Alliaceae) olarak bilinen Nergisgiller (Amarylidaceae) ailesine aittir. Allium cepa türüne mensuptur.

So?an, ilk y?l bitki so?an? üreten iki y?ll?k bir bitkidir. ?kinci y?l ise çiçek açar ve ard?ndan tohum üretir.

Baz? çe?itler erkencidir, baz? çe?itler geç yeti?ir. Baz?lar? uzun süre saklanabilir, baz?lar? ise daha k?sa. Çe?itlerine ba?l? olarak so?anlar ?ekil, renk ve tat bak?m?ndan çok farklı olabilirler.

So?anlar?n çiçek ba?lar?, kendi içinde steril olan küçük erselik çiçeklerinden oluşur. Birbirlerini döllenmek için böceklere ihtiyaçlar? vardır. Bu, so?anlar?n çapraz döllendi?i anlam?na gelir.

Bu nedenle, böcekler çe?itleraras? çapraz tozla?maya neden olma riski te?kil eder.

Çe?itleraras? çapraz döllenmeden kaç?nmak için, 1 km'den daha az aral?kla iki çe?it so?an ekilmemelidir. Çit gibi do?al bir bariyer varsa, bu mesafe 200 metreye dü?ürülebilir.

Farklı çeşitleri birbirinden ayırmak için sineklik kullanmak mümkündür. Bir çeşidi kalıcı bir file ile kapatabilir ve içine bir yabancı kovana koyabilirsiniz. Ya da iki çeşidi ayrı ayrı fileyle kaplayabilirsiniz: biri açırken diğeri kapalı tutulur, ertesi gün de tam tersi yapılır. Bu yöntemler, "Tohum Üretimi"nin ABC'si dosyasındaki mekanik izolasyon teknikleri modülünde daha detaylı açıklanmıştır.

Tohumluk soğan, kışın depolamak için üretilenlerle aynı şekilde yetiştirilir. Bunlar gelişimlerinin ikinci yılında tohum üretecekler.

Tohumluk bitkiler üretmek için, mevsiminde çok erken çiçek açma eğilimindeki soğan filizleri veya soğan kökleri yerine tohum ekmek daha iyidir.

İlk yıl çiçek açan her soğan sökülmelidir, çünkü bu bitkilerden elde edilen tohumlar da çok erken çiçek açacaktır.

Soğanın ilk yılında soğan oluşturma için yüksek sıcaklıklara ve uzun günlere ihtiyaç vardır.

Soğanlar, bitkinin soğanı iyice geliştiğinde hasat edilmelidir. İlkbaharda 15 ila 20 soğan yeniden dikebileceğinizden emin olmak için, kış aylarındaki kayıplar düşünerek, bir önceki sonbaharda 20 ila 30 soğan hazırlamayı ihmal etmeyin. Soğanlar, gelişim, renk ve boyut gibi çeşit özellikleri uyarınca seçin. Sağlıklı ve pürüzsüz, güzel bir cilde sahip olmaları da önemlidir. Homojen bir yapıya olmayan veya yarım soğanlardan kurtulun.

Soğanlar ılık ve iyi havalandırılmayan bir yerde 10 ila 12 gün kurumaya bırakın.

Kışın çürümeye neden olabileceğinden soğanlar zedelememeye dikkat edin.

Soğanlar kışın soğuk ve havalandırılmayan bir yere koyarak saklamak çok önemlidir.

Soğanların hasar görüp görmediklerini kış boyunca, düzenli olarak kontrol edin ve hasarlı olanları ortadan kaldırın. Her çeşidin kendi uyku dönemi vardır, bazıları diğerlerinden daha uzun sürer; ancak tümü sıcaklık 12 dereceye ulaştığında biter.

Sonraki baharın başında, soğanlar 20 cm aralıklarla toprağa yerleştirin ancak çok derine gömmeyin.

Bir ila üç sap gelişecek ve bunlar en az 1 metre büyüyecek. Düğümlerini önlemek için onları sırtına bağlamak önemlidir.

Soğanın çiçek başındaki her bir çiçek, dört haftalık bir süre zarfında açacaktır.

Çiçeklenmenin ba?lang?c?ndan tohumun tamamen olgunla?mas?na kadar ge?en süre uzundur.

Tohum kapsüllerinin kurumasi ve siyah tohumlar?n ortaya ç?kmas? tohumlar?n haz?r oldu?u anlam?na gelir.

Tohumlar? hasat etmek için, çiçek ba?lar?n? sap?n üst k?sm? da dahil olacak ?ekilde kesin. Bez bir torbaya koyun, sonras?nda da serin ve iyi havalandan bir yerde kurumasi?n? bekleyin.

So?uk ve nemli bölgelerde, ya?mur ve rüzgar tohumlar?n dü?melerine neden olabilece?inden erken hasat yapabilirsiniz. Bu durumda, tohumlar haz?r olmasa dahi bütün bitkileri sökün ve kuru bir yerde olgunla?maya b?rak?n.

?lk olarak, çiçek ba?lar?n? ellerinizin aras?nda ovalay?n ve ard?ndan bir oklava ile ezin. Ay?rmak içinse, tozu de?il, sadece tohumlar? tutacak ince bir elekten yararlan?n.

Hafif art?klardan kurtulmak için rüzgardan yararlan?r?z. Bunu; rüzgarl? bir yerde savurmak, üstlerine üfleme veya küçük bir vantilatör kullanmak suretiyle yapabilirsiniz.

Sonra tohumlar? so?uk suya dökün ve kar??t?r?n. Döllenmi? tohumlar daha a??r oldu?undan batacaklard?r. Bo? olanlar? ve yüzen art?klar? ç?kar?n. Sa?lam tohumlar? bir tabakta kurutun. Kuruduktan sonra kum gibi akacaklard?r.

Paketin d???ndaki yaz? silinebilece?inden, her zaman içine çe?it ile türün ad?n? ve hasat y?l?n? belirten bir etiket koyun.

Olas? parazit larvalar?n? öldürmek için tohumlar? birkaç gün dondurucuda b?rak?n.

So?an tohumlar?n?n iki y?ll?k çimlenme ömrü vard?r. Bu bazen dört veya be? y?la kadar uzayabilir. So?an tohumlar? çimlenme kapasitelerini h?zla yitirdikleri için, tohumlar? dondurucuda bekleterek bu süreyi uzatman?z mümkündür.

Longo mai

civique
forum.org